

WAT IS JE LEIDENDE PRINCIPE?

Verkondiging 29 september 2024

Matteüs 6: 24-34

‘Volg je hart en doe wat goed voor je voelt.’ ‘Je mag helemaal zelf weten wat je wilt.’ In alle variaties geven we deze raad vaak aan elkaar. En zeker de wat jongere generaties krijgen dit advies geregeld te horen. ‘Je mag helemaal zelf weten wat je wilt.’ Volgens Menno de Bree, filosoof, is dit een vorm van zware emotionele mishandeling. Het is hetzelfde als iemand die niet kan zwemmen in het zwembad gooien en zeggen: ga lekker zwemmen. Want weten we wat we willen? Weet jij wat goed voor je is? En wellicht ontdek je dat pas als je eerst iets doet wat je opgelegd is. In onze tijd waar er geen sturende traditie meer is moet je het in de diepte van jezelf zoeken. Maar daar vertil je je aan. Deze verantwoordelijkheid kun je helemaal niet dragen. Bovendien wordt je verantwoordelijk voor het slagen in het leven. Als je niet gelukkig bent dan heb je niet de goede keuzes gemaakt. Je moet het zelf allemaal uitzoeken. Veel mentale problemen van jonge mensen schijnen hier op terug te voeren te zijn. Nu was het vroeger ook niet ideaal. De vele drang en dwang heeft ook schade opgeleverd.

Nu zegt Jezus vanmorgen tegen ons ‘Zoek liever eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid’. Dat is een heel ander geluid dan: ‘Je mag het helemaal zelf weten’. Maar wat bedoelt Jezus precies? Dat begrip ‘Koninkrijk van God’, wat houdt dat in? Bij het woord koninkrijk denken wij in eerste instantie aan een gebied. Zo bestaat het Koninkrijk der Nederlanden uit Nederland en de overzeese gebiedsdelen. Het gaat over een stuk land dat onder eenzelfde regime valt. Het is statisch begrip. In de Bijbel is het veel dynamischer. Het koninkrijk van God is daar waar God Koning is, waar Hij zeggenschap heeft. In het ‘Onze Vader’ vind je eigenlijk de beste uitleg. Wij bidden daar: ‘Laat uw koninkrijk komen. Laat uw wil gedaan worden / op aarde zoals in de hemel.’ Het Koninkrijk is daar waar de wil van God gedaan wordt. Dat gebeurt als je elkaar in de ogen kijkt en recht doet .... als je elkaar weer vindt na verwijdering ... als je goed met de schepping omgaat ... als je God betreft bij je levensbeslissingen ... Dat Koninkrijk van God kan dus overal zijn én heel dichtbij. De mooiste illustratie van dat Koninkrijk is Jezus zelf. Jezus Christus, het wandelende Koninkrijk van God.

Volgens Jezus moeten we dit Koninkrijk zoeken. Zoeken in de zin van: mee bezig zijn. De Bijbel in Gewone Taal vertaalt het zo: Houd je vooral bezig met Gods nieuwe wereld en doe wat God van je vraagt. Het is meer dan vrijblijvend advies. Want het gaat het er om dat we dit als leidend principe van ons leven maken. Dat we in alles de zeggenschap van God zoeken. Dat stelt mij de vraag: wat houdt mij vooral bezig? De energie en tijd die ik heb, waardoor wordt de besteding daarvan aangestuurd? Om het anders te stellen: wat of wie is mijn God? Luther heeft gezegd Daar waar je meeste tijd, liefde en aandacht naar uitgaat dat is je God. Waar je hart aan hangt dat is God voor jou. De vraag is helder: Wat is het overkoepelende beginsel in jouw leven? Je ziet het bij topsporters. Op goed moment besluiten ze: ik ga voor een olympische medaille. Soms al jaren van te voren. Vanaf dat moment staat alles in dit teken. Wat je eet, hoe je vrije tijd besteed, hoeveel rust je neemt ..

Je hele leven wordt daardoor bepaald. Het streven naar een medaille is het leidende principe.

Jezus zegt: Zoek eerst dat Koninkrijk van God. Zoek de zeggenschap van God op alle terreinen van je leven. Voel je wat dit betekent? Want dit houdt in dat je er voor kiest je te laten gezeggen door een autoriteit buiten jezelf. Je oriënteert je niet op de diepte van je eigen hart, maar op een kader buiten jezelf. Dat is een voortdurend proces. Het is zoeken, het is blijven zoeken. Iedere keer moet je weer afvragen: wat betekent dat in deze situatie? Je hebt ruzie met je burens. Wat betekent het dat ik het Koninkrijk zoek, ook hierin? Ik moet trouwens eerlijk bekennen, dat ik mij dat vaak niet eens afvraag. Maar dat ik gewoon iets vind, en iets ga doen. Daarom hoor ik bij een kerk, om bij deze vraag gebracht te worden. Want de kerk heeft ook iets van een 'school of life' waar ik telkens dit moet leren.

Nu lijkt het erop dat Jezus twee zaken tegen elkaar uitspeelt het bezig zijn met eten en drinken en voedsel, aan de ene kant en gericht zijn op het Koninkrijk van God, aan de andere kant. Jezus zegt: Je kunt niet trouw zijn aan twee bazen tegelijk. Eén van hen zal altijd de belangrijkste voor je zijn. Je kunt niet tegelijk voor God én het geld leven. Hij zegt ook: Maak je geen zorgen. Je moet niet zeggen: hoe komen we aan eten of drinken of hoe komen we aan kleren. Met die dingen houden zich heidenen bezig. Maar zoek dat Koninkrijk van God. Het lijkt erop dat we moeten kiezen tussen God en onze dagelijkse levensbehoeften. Ik zeg 'het lijkt', omdat het geheim in het woordje 'eerst' zit. Want Jezus zegt niet: maak je je geen zorgen over eten drinken maar zoek dat Koninkrijk. Hij zegt: zoek éérst dat Koninkrijk. Het gaat over de vraag: wat is je leidende principe? En je kunt per definitie maar één leidend principe hebben. Want stel je dat als leidend principe hebt dat je altijd er goed wil uitzien en dat je altijd mooie kleren wil dragen. Sommige mensen vinden dat fijn, op zich niks mis mee. Maar als het je leidende principe wordt gaat het alles bepalen. Je gaat er zekerheid aan ontnemen. Het geeft je troost en veiligheid. Maar stel nou dat het niet meer lukt, door geld gebrek of aftakeling. Dan wordt je bezorgd. Door het zorgen voor je kleding wordt je juist meer bezorgd. Je zwemt in een fuik. Ongemerkt het is het streven naar een mooi uiterlijk je God geworden. Zo kun je ook andere zaken noemen.

Daarom zegt Jezus: Zoek eerst het Koninkrijk van God. Want je als je dat doet vallen al die andere dingen vanzelf op z'n plek. 'Dan zal God je al die andere dingen ook geven'. Onze Hemelse vader weet echt wel dat je al dingen nodig hebt. Maar het gaat over je prioriteit? Wat staat er bij jou op één? 'Als je 'de wereld op één zet' zul je zien dat het onder je ogen wordt opgevreten door de motten. Maar als God op één zet krijg de wereld erbij.'

Amen